

LÄRARHANDLEDNING

*Sara Ohlsson
Lisen Adbåge*

FRALLAN
ÄLSKAR
LÄSKIGHETER

LILLA PIRAT
FÖRLAGET

Lärohandledning till *Frallan älskar läskigheter*

Frallan älskar läskigheter handlar om när Frallan och hennes kompisar har övernattningsskalas. De gillar allt som är läskigt och har hittat på en egen lek som heter Katten Strof, som går ut på att säga så många katastrofer som möjligt. Men ibland blir det lite för läskigt.

Frallan älskar läskigheter är sjätte boken i serien om Frallan, skriven av mig, Sara Ohlsson, och illustrerad av Lisen Adbåge. Boken är inspirerad av att många barn jag mött vid skolbesök har önskat sig att nästa Frallan-bok ska handla om något läskigt. Vad är det egentligen som är så härligt med att skrämmas? Och när blir det för mycket? Min tanke och förhoppning är att den här handledningen ska fungera som inspiration till många spännande, roliga och viktiga samtal i klassrummet.

Lärohandledningen är tänkt som ett stöd för att använda *Frallan älskar läskigheter* i undervisningen för årskurs 1–3.

/Sara Ohlsson, författare

Illustration av Lisen Adbåge

Skapa förväntningar inför läsningen

1) Titta på omslaget tillsammans i klassen, utan att läsa texten på baksidan. Bilderna fungerar som ledtrådar till bokens handling, vilka ser ni? Vad tror ni de betyder? Är det någon bild som känns särskilt spännande eller rolig?

2) Ge eleverna en mening och låt dem fantisera runt den. (Den här övningen går bra att göra en och en, i par eller i mindre grupper.) Utgå från frågorna: Vad tror du har hänt precis före den här meningen? Vad tror du kommer hända precis efter? Rita eller skriv ner!

Några förslag på meningar:

- Mamma kastar sig upp ur soffan och viftar med ena handen i luften.
- Vissla är ett bra knep om man inte vill svara på en fråga.
- Just när jag ska stänga väskan kommer mamma och ställer sig i dörröppningen.
- Det första jag tänker på när jag vaknar är att jag längtar.
- Hela trädet är ett köttätande monster!
- Bredvid mormors bil ligger en stor sten med ett skrynkligt papper under.
- Vi måste klättra.
- Ester sticker ner handen och drar upp ett tyg.
- Jag önskar att jag var hemma istället.
- Alla skriker utom jag.
- Jag kramar hårt om Esters hand.
- Vi skrattar så mycket att mormor måste luta sig mot en tall för att inte trilla omkull.

Under läsningen

Kapitel 1

Svåra ord och uttryck

scen, mikrofon, specialbra, övernattningskalas

Läsförståelse

Vad längtar Frallan efter?

Vad ska Frallan jobba med när hon blir stor?

Vem är Ester?

Vem är Frasse?

Diskutera

Vad är en bästis?

Frallan säger: "Man kan ha flera bästisar, kanske tio eller hundra." Håller ni med? Hur många bästisar kan man ha?

Gör som Frallan!

Frallan skulle vilja ha potatis och falukorv och popcorn på sin pizza. Vad skulle du vilja ha på din? Rita!

Kapitel 2

Svåra ord och uttryck

skattjakt, gäster, kalasigt, katastrof, läskigheter, pratlek, skrattbubblor, sticksiga, zombies

Läsförståelse

Vad är det bästa med övernattningskalas, enligt Frallan?

Hur leker man Katten Strof?

Hur känns det i Frallan när hon blir rädd?

Diskutera

Vad betyder det egentligen att längta efter något? Hur känns det? Är det en känsla man blir glad eller ledsen av?

Varför tycker Frallan och hennes kompisar om att skrämmas och bli rädda? Känner ni igen er?

Varför vill Esters pappa bara prata om sånt som är roligt och lyckligt, tror ni?

Gör som Frallan!

Skriv en lista över allt du längtar efter!

Kapitel 3

Svåra ord och uttryck

mungipa, ett-noll, lurtävlingen, myrsteg

Läsförståelse

Vad gör mamma för att lura Frallan?

Varför är Frallan sur?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 16–17. Vad händer på bilden?

- Vad har hänt precis innan?
- Vad har mamma för känslor? Hur syns det?
- Vad har Frallan för känslor? Hur syns det?

Kapitel 4

Svåra ord och uttryck

springa ikapp, kitteltävling, smart lur, skimrar, zoomar, guldtior, dörrkarmen, superbra, sjuttsingen

Läsförståelse

Hur går lurtävlingen till?

Varför är lurtävling så svårt?

Hur kan Frallan veta att mamma luras om guldtiorna?

Diskutera

Vad är det bästa med tävlingar? Vad är det sämsta?

Hur känns det att vinna en tävling? Hur känns det att förlora?

Ibland pratar man om att vara en ”dålig förlorare”. Vad betyder det? Kan man vara en dålig vinnare också?

Kapitel 5

Svåra ord och uttryck

match, regnbågsväska, pytteliten, bautastor, övernattningspackning, gosedjursgiraff, överfull

Läsförståelse

Varför vickar mamma på rumpen?

Hur många väskor har Frallan? Vilken väska packar hon i?

Varför packar Frallan ner potatis?

Vem vann i lurtävlingen?

Gör som Frallan!

Vad skulle du ta med dig till ett övernattningskalas? Skriv eller rita en packlista!

Kapitel 6

Svåra ord och uttryck

mitt högsta, tiara, chili, mysigaste, trams, källare, djungel

Läsförståelse

Varför sjunger Frallan sitt högsta?

Varför vill mormor inte sova i växthuset?

Hur löste de problemet med att mormor inte ville sova i växthuset?

Diskutera

Varför tycker mamma inte att mormor passar i tiara? Passar vuxna och barn i olika saker?

Gör som Frallan!

Rita din drömkoja!

Kapitel 7

Svåra ord och uttryck

kalaslistan, spökhistoria, gäster, kidnappad, dödskallegiraff, glasskärvor, muterade, zombiespöke

Läsförståelse

Vad måste Frallan, Ester och Frasse alltid göra när de är särskilt lyckliga?

Vem är Tage?

När tar leken Katten Strof slut?

Diskutera

Hur känns det i kroppen när man är särskilt lycklig?

Ester tycker om sin lillebror Tage, trots att han är störig. Känner ni igen er i det? Vad är det som gör att man tycker om någon?

Vad tycker ni om leken Katten Strof?

- På vilka sätt är det en bra lek?
- På vilka sätt är det en dålig lek?

Kapitel 8

Svåra ord och uttryck

trädgårdsmöbler, girlanger, miljarder, födelsedagssång

Läsförståelse

Varför tror Frasse att det är mormors födelsedag?

Vem är det som har hittat på födelsedagssången?

Hur många gånger sjunger de födelsedagssången?

Diskutera

Mormor säger ju att det säkert är någons födelsedag idag, och det har hon helt rätt i.

- Kan ni komma på andra saker som någon ni aldrig har träffat kanske gör just nu?
- Vad tror ni att Frallan gör just nu?

Gör som Frallan!

Hitta på en egen födelsedagssång!

Tips! Använd en melodi som alla redan kan och försök rimma så ofta som möjligt, så blir den lättare att komma ihåg.

Kapitel 9

Svåra ord och uttryck

det kan du skriva upp, spökjakt, vattenfärger

Läsförståelse

Varför vågar inte spökena komma fram?

Vad ska de göra istället för att gå på spökjakt?

Diskutera

Vad menar Frasse när han säger att mormor nästan är som ett barn?

- Håller ni med?
- Vilka skillnader mellan barn och vuxna kan ni komma på?

Kapitel 10

Svåra ord och uttryck

yttepyttesmå, minimonster, specialtvålblandning, växthusmålning, karamellfärg, maximonster, köttätande

Läsförståelse

Varför klagar mormor när de ritar monster?

Vad är verkstaden?

Varför brukar mormor måla på växthuset?

Diskutera

Vad är en köttätande växt? Försök gissa utan att kolla upp fakta.

- Vad tror ni att en sån äter?
- Finns de på riktigt?
- Rita en köttätande växt! Och rita bara ur fantasin, som du tror och skulle vilja att en köttätande växt ser ut.
- Ta reda på fakta om köttätande växter. Var det som ni trodde?

Kapitel 11

Svåra ord och uttryck

huggtänder, monsterfåglar, koncentrerad, wow

Läsförståelse

Vad målar Frallan och hennes kompisar på växthuset? Försök komma ihåg minst två saker utan att bläddra tillbaka.

På vilket sätt hjälper mormor till?

Vad menar mamma när hon säger att de ser ut som regnbågar?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 58–59.

- Vad händer på bilden? Försök beskriva med så många detaljer som möjligt.
- Finns det saker som inte syns i bilden men som ni vet händer ändå? Försök beskriva så mycket som möjligt av det som händer utanför bilden.

Kapitel 12

Svåra ord och uttryck

sisten i, doppa sig, picknick

Läsförståelse

Varför säger Ester att mormor är en ruten lök?

Vad äter de till middag?

Diskutera

Titta på bilden på sidan 62. Vad händer på bilden?

- Vem är vem av de tre personerna? Hur kan man känna igen dem?
- Lägg undan bilden och försök rita av Frallan, Ester eller Frasse ur minnet.

Kapitel 13

Svåra ord och uttryck

geting, tvärstanna, mardrömmar, bläckfiskarmar, kaktus, trick

Läsförståelse

Vad säger mormor när det är hennes tur i Katten Strof?

Varför drar mormor sig i örat?

Varför är Ester rädd för kaktusar?

Diskutera

Ester säger att det är bra att prata om saker man är rädd för. Vad menar hon med det?

- Håller ni med? Varför, eller varför inte, är det bra att prata om saker man är rädd för?
- Varför tror ni att Ester, Frasse och Frallan kan bli rädda för saker som bara finns i fantasin?
- Både Frallan och Frasse tycker att det är jobbigt om många tittar på dem. Varför tror ni att de känner så? Vad tycker ni att de ska göra för att det ska kännas bättre?

Kapitel 14

Svåra ord och uttryck

skrynkligt, klätterträdet, nedgrävd, usel

Läsförståelse

Vad hittar Frallan och hennes kompisar under stenen?

Varför hittar de ingen skatt?

Diskutera

Tror ni att de kommer hitta en skatt? Vad tror ni att skatten kommer vara? Vad hoppas ni att det ska vara?

Kapitel 15

Svåra ord och uttryck

diamanter, zombiemask, suddigt, långsammaste, gäspar, läggdags, zombies

Läsförståelse

Vad hoppas mormor att det ska vara i skatten?

Vem är det som har fixat skattjakten?

Vad är det för trick mormor använder för att få dem att borsta tänderna?

Gör som Frallan!

Designa din egen zombiemask! Den får vara hur läskig eller gullig som helst, du bestämmer. Rita på ett vanligt papper, om ni vill kan ni klippa ut alla maskerna efteråt.

Kapitel 16

Svåra ord och uttryck

pannlampa, superbra, kaffekopp, önskelista, läskigaste, ficklampa

Läsförståelse

Vad får man veta om Esters pannlampa?

Vad brukar hända när Frallan och hennes mamma handlar mat?

Varför brukar Ester använda pannlampan på natten?

Diskutera

Vilken färg är egentligen läskigast? Varför?

Kapitel 17

Svåra ord och uttryck

spökgarn, fiskenät, rysligt, superhjärte, soptunna, skryta

Läsförståelse

Vad är spökgarn?

Vem är Gasso?

Varför skrattar mormor så mycket att hon trillar ur sängen?

Diskutera

Vad gör en spökhistoria riktigt bra? Försök komma på fler än en bra sak!

– Jag (Sara) har hittat på allt i *Frallan älskar läskigheter*, utom historien om Gasso. Den hittade min storebror och hans kompisar på när jag var liten, och jag blev jätterädd! Trots att jag visste att han inte fanns på riktigt. Varför tror ni att jag blev så rädd? Vad är det egentligen som är läskigt med Gasso?

– Hur mycket får man egentligen skrämmas?

– Hur vet man om en historia är sann?

Gör som Frallan!

Hitta på en egen spökhistoria! Försök att skrämmas alldeles lagom mycket. Skriv eller rita så att du kommer ihåg historien och kan berätta den många gånger.

Kapitel 18

Svåra ord och uttryck

jättemörkt, mörkrädd, mammazombie, badlakan, fladdra

Läsförståelse

Hur känns det för Frallan när hon vaknar på natten?

Varför skriker Ester och Frasse?

Varför skriker inte Frallan?

Diskutera

Hur kan man tänka för att bli mindre rädd för mörkret?

Kapitel 19

Svåra ord och uttryck

människa, räddare, skrikmänniska

Läsförståelse

Vad tror Frallan att det kan vara som skriker i mörkret?

Vad ser de när mormor lyser med sin ficklampa?

Varför bestämmer mormor att de ska gå ut tillsammans?

Diskutera

Vad tror ni kommer att hända när de går ut? Vad hoppas ni ska hända? Vad hoppas ni absolut inte ska hända?

Kapitel 20

Svåra ord och uttryck

håll ihop, tjata, husknut

Läsförståelse

Varför behöver inte mormor tjata om att hålla ihop?

Hur är det på baksidan av huset när det är ljust?

Hur är det på baksidan av huset när det är mörkt?

Diskutera

Vad tror ni att det är som skriker i mörkret?

Kapitel 21

Svåra ord och uttryck

hyssja, kattuggla, fågelholk, sällskap, knäpptysta, kissnödig

Läsförståelse

Vad var det som skrek?

Varför var mormor rädd?

Hur leker man Katten Ugglan?

Diskutera

Ta reda på fakta om ugglor! Hur låter de? Hur ser man skillnad på olika sorters ugglor? Är det sant, som mormor säger, att det kan betyda otur att höra en kattuggla? Finns det några ugglor där ni bor?

Gör som Frallan!

Lek Katten Ugglan! Turas om att säga vad som gör er lyckliga, eller skriv en lista och rita.

Kapitel 22

Svåra ord och uttryck

lur, fixa, juice, ostmackor, knäpptysta

Läsförståelse

Vad är det som är speciellt med gurkan som de äter till frukost?

Vad menar Frallan med att det inte var läskigt att sova i växthuset?

Vad säger Frallan för att lura mamma?

Diskutera

Hur mycket får man egentligen luras?

När ni har läst hela boken

Boksamtal

Prata igenom er gemensamma läsupplevelse!

Nedan är förslag på fem frågor att utgå ifrån. Anteckna gärna på tavlan så att ni kan gå tillbaka och påminna er under samtalets gång.

1. Vad gillade du med boken?
2. Vad gillade du inte?
3. Varför var det här en viktig bok?
4. Vilka frågor har du efter boken?
5. Hjälps åt att besvara varandras frågor!

Tips till punkt 4 och 5!

När jag träffar barn som har läst Frallan-böckerna får jag ofta frågor om det som inte står i böckerna: Hur gammal är Frallan? Vad heter Frallans mormor? Har Frallan ingen pappa? Det uppriktiga svaret är att jag inte vet, för jag har inte hittat på det (än). Jag brukar svara med en motfråga: "Vad skulle du vilja att mormor heter?" eller "Vad tror du, har Frallan en pappa?" Och ibland ber jag en hel klass rösta om hur gammal de vill att Frallan ska vara (då blir hon ofta precis lika gammal som barnen i klassen är).

Nästan inga böcker berättar precis alla detaljer, och det är en av de bästa sakerna jag vet med att läsa – man får fantisera och bestämma själv över allt som inte står i boken. Och ingen kan säga att man har fel. Så: se till att ni har gott om tid för femte frågan, det är den roligaste!

Samla ihop alla Frallans känslor

Frallan älskar läskigheter handlar mycket om olika känslor. Vilka känslor kommer ni ihåg?

- Kan ni komma på någon känsla som Frallan inte har i den här boken?
  - Försök rita Frallan så att man ser vilken känsla hon har.
  - Diskutera hur olika känslor känns.
    - Vad är egentligen en känsla? Vad betyder det att känna något?
    - Var i kroppen sitter känslorna?
    - Vad finns det för skillnader på olika känslor? Finns det bra och dåliga känslor?
    - Är det enkelt att beskriva allt man känner? Eller finns det känslor som inte har något bra ord?
- Vad kan man göra om vill byta känsla?

Skriv tvärtom!

Mormor tipsar om att man kan tänka tvärtom när det blir läskigt, men det är också ett bra knep när man vill hitta på berättelser. Så gör jag (Sara) nästan alltid när jag fantiserar: jag tänker på mig själv och sen skriver jag precis tvärtom. Frallan är till exempel raka motsatsen till hur jag var när jag var liten – hon är mycket modigare, spralligare och busigare. Ni kan göra samma sak!

- Rita eller skriv en historia om en person som är väldigt olik dig!
- Vad tycker hen om att göra? Vad tycker hen absolut inte om att göra? Vad är hen särskilt bra på?
- Vad skulle hända om du träffade din tvärtomperson? Tror du att ni skulle bli kompisar?

Illustration av Lisen Adbåge